

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВПЛИВУ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ

*Бондар О. Б.¹, кандидат сільськогосподарських наук,
Мороз В. В.¹, кандидат сільськогосподарських наук,
Мельник Є. Є.², кандидат сільськогосподарських наук*

¹*Західноукраїнський національний університет,*

²*Український ордена «Знак пошани» науково-дослідний інститут
лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького*
olexandr.bondar91@gmail.com

Через триваючу війну в Україні, яка почалася у 2014 році та загострилася після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році, навколишнє середовище країни зазнало значних негативних наслідків. Військові дії спричиняють численні техногенні катастрофи, забруднення води та атмосфери, руйнування екосистем і втрату біорізноманіття. Збитки, завдані війною Росії проти України, охоплюють значну кількість екологічних проблем, які мають не лише короткостроковий, а й тривалий, іноді незворотний, ефект на навколишнє середовище [1, 4]. Загальна сума екологічних втрат складає 3843,25 млрд грн, що підкреслює масштаби руйнувань природних ресурсів і екосистем (табл.).

Табл. Збитки довкіллю завдані війною Росії проти України (станом на 2 травня 2025 року) [2, 3]

Тип збитків	Кількість	Сума збитків млрд. грн
Горіння нафтопродуктів	3,1 млн тон	139,7
Лісові пожежі	85,9 тис. га	633,3
Інші пожежі	2,6 млн м	6,0
Забруднення водних об'єктів	48 тис. т	73,2
Засмічення водних об'єктів	42,4 млн кг	9,8
Самовільне використання води	21,5 млрд. м ³	34,0
Засмічення земель	23,1 млн м ²	1200
Забруднення ґрунтів	1,2 млн м ²	20,7
Пошкодження рослинного світу	21,9 тис. га	171,0
Знищення та пошкодження дерев і рослин	69,2 млн шт.	723,2
Знищення тваринного світу	75,2 тис. шт	163,4
Загальна сума	-	3843,25

Найбільш відчутні негативні наслідки спричинені лісовими пожежами (85,9 тис. га), які завдали збитків на суму 633,3 млрд грн, і горінням нафтопродуктів (3,1 млн т.), яке призвело до втрат у 139,7 млрд грн. Лісові пожежі не лише забруднюють атмосферу, але й руйнують екосистеми, що сприяють поглинанню вуглекислого газу та підтримці водного балансу.

Забруднення водних об'єктів (48 тис. тон) і засмічення водних об'єктів (42,4 млн кг) є серйозними проблемами для якості води, що безпосередньо впливає на здоров'я населення, яке залежить від водних ресурсів. Засмічення земель (23,1 млн м²) та забруднення ґрунтів (1,2 млн м²) також спричиняють серйозні труднощі для сільського господарства, оскільки землі, забруднені хімічними речовинами, стають непридатними для вирощування сільськогосподарських культур, що має серйозні екологічні та економічні наслідки.

Знищення рослинного світу (69,2 млн. шт.) і знищення тваринного світу (75,2 тис. шт.) порушують екологічний баланс та значно знижують біорізноманіття, що є основою для відновлення екосистем. Ліквідація дерев та знищення тваринних популяцій знижує кількість видів, необхідних для стабільності екосистем і підтримки природних циклів життя.

Отже, загальна сума збитків склала 3843,25 млрд грн, що відображає масштаб руйнувань. Найбільші економічні та екологічні втрати спричинені засміченням земель (23,1 млн м²) і водних об'єктів (42,4 млн кг), а також лісовими пожежами (85,9 тис. га) та горінням нафтопродуктів (3,1 млн т.), оскільки ці проблеми не лише ведуть до забруднення, але й спричиняють серйозне руйнування природних екосистем. Забруднення водних об'єктів (48 тис. т.) також становить серйозну загрозу для екосистем і здоров'я населення. Водночас, знищення дуже великої кількості рослинного світу і знищення тваринного світу має довготривалі наслідки для біорізноманіття, що вимагає значних зусиль для відновлення.

Список використаних джерел

1. Бондар, О. Б., Мельник, Є. Є., Погорелова, О. М., Бицюра, Л. О. & Головатюк, Л. М. (2025). Аналіз результатів впливу військових дій на довкілля та інфраструктуру України. *Scientific Bulletin of UNFU*, 35(1), 60-67. <https://doi.org/10.36930/40350108>.
2. *Екозагроза*. (2025). Вилучено з <https://ecozagroza.gov.ua/>.
3. *Оновлена щотижнева інфографіка про збитки, завдані довкіллю внаслідок збройної агресії рф*. Вилучено з <https://www.dei.gov.ua/post/3177>.
4. Matsala, M., Odruzhenko, A., Sydorenko, S. & Sydorenko, Sv. (2025). War threatens 18 % of protective plantations in eastern agroforestry region of Ukraine. *Available from: Forest Ecology and Management*, (578), 122361. <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2024.122361>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025